

ÎNCHEIERE

09 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Maria Petrachi și Ion Petrachi, reprezentanți de avocatul Nina Matveeva-Bociog,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Petrachi și Ion Petrachi împotriva lui Vladislav Socolovschi, intervenient accesoriu Marina Iarțeva cu privire la apărarea dreptului de proprietate prin demolarea gardului, revendicarea terenului, repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 02 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a admis apelul declarat de Maria Petrachi și Ion Petrachi și s-a casat hotărârea din 29 noiembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central, fiind pronunțată o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 16 ianuarie 2018, Maria Petrachi și Ion Petrachi au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vladislav Socolovschi, intervenient accesoriu Marina Iarțeva cu privire la apărarea dreptului de proprietate prin demolarea gardului, revendicarea terenului, repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanții au notat că, la 05 noiembrie 1979, au cumpărat casa de locuit cu construcții accesorii, situată pe terenul cu suprafața de 0,0479 ha din mun. Bălți, str. Negruzzi 2, cu înregistrarea dreptului de proprietate în Registrul bunurilor imobile, iar, la 09 august 2000, au obținut titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului aferent casei nominalizate cu nr. cadastral 0300103109, folosindu-se de gospodăria menționată până în prezent.

Maria Petrachi și Ion Petrachi au relatat că în luna octombrie 2017, Vladislav Socolovschi proprietarul terenului vecin cu nr. cadastral 0300103108, fără acordul lor a demolat gardul construit de ei pe hotarul între gospodării și pe terenul lor, în lipsa autorizației de construire și a certificatului de urbanism, a construit un zid capital cu o înălțime de 90 cm, la o distanță aproximativ de 50 cm de la pragul casei lor și de 30 cm de la peretele construcțiilor accesorii, iar în rezultat lățimea terenului lor s-a micșorat cu 4 m.

Reclamanții au menționat că prin demolarea gardului le-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă totală de 10925 lei, care include: costul scândurilor pentru gard - 50 bucăți a câte 14,5 lei/buc = 725 lei; costul leăturilor – 50 m a câte 14 lei/m = 700 lei; costul foilor metalice profilate pentru gard „Lambri” – 36 m² a câte 125 lei/m² = 4500 lei și manopera - 5000 lei.

Maria Petrachi și Ion Petrachi au specificat că prin demolarea ilegală a gardului și construcția ilegală a zidului din beton armat pe teritoriul gospodăriei lor, le-a fost cauzat și un prejudiciu moral, exprimat în suferințe psihice legate de încălcarea gravă al dreptului lor de proprietate și anume: exproprierea de o parte din teren, nimicirea bunului - demolarea gardului, înrăutățirea aspectului estetic al curții, ignorarea cerințelor de a nu viola dreptul de proprietate, de a nu desfășura lucrări de construcție pe teritoriul curții lor, crearea obstacolelor în folosința terenului și a gardului propriu, crearea obstacolelor în îngrijirea construcțiilor proprii prin construcția zidului în apropierea inadmisibilă cu pereții casei și a construcțiilor accesorii. Valoarea prejudiciului moral este echivalentă cu suma de 10000 lei pentru fiecare, adică 20000 lei, care urmează a fi recuperat de pârât, în baza art. 1398 și art. 1422 Cod civil.

Reclamanții au mai indicat că, prin hotărârea Judecătorei Bălți din 17 noiembrie 2017, Vladislav Socolovschi a fost atras la răspundere contravențională, în baza art. 179 Cod contravențional, pentru construcția ilegală a zidului nominalizat, fiind sancționat cu amendă în mărime de 60 unități convenționale. Totodată, pe rolul Judecătorei Bălți se află alte 3 procese contravenționale în privința pârâtului, în baza art. 179 și 335 Cod contravențional, intentate pentru continuarea construcției ilegale a zidului și demolarea gardului lor, iar pentru apărarea intereselor în aceste procese contravenționale ei au fost nevoiți să apeleze la avocat, achitând serviciile acordate în sumă 6000 lei.

Maria Petrachi și Ion Petrachi au solicitat obligarea pârâtului să demoleze zidul – gardul construit pe teritoriul curții din str. Negruzii 2, mun. Bălți, pe care ultimul consideră că l-a construit pe hotarul între gospodăria lui și gospodăria proprietate privată a lui Ion Petrachi și Maria Petrachi; revendicarea de către Vladislav Socolovschi a terenului ce aparține familiei Petrachi și ocupat ilegal; încasarea din contul acestuia a prejudiciului material în sumă de 10925 lei cauzat prin demolarea gardului, a prejudiciului moral în sumă de 20000 lei și cheltuielile de asistență juridică pe dosare contravenționale legate cu demolarea gardului și construcția ilegală a zidului în sumă de 6000 lei, precum și a cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză.

Prin hotărârea din 29 noiembrie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul central s-a respins acțiunea înaintată de Maria Petrachi și Ion Petrachi (vol. I, f.d. 150, 159-163).

La 02 decembrie 2019, Maria Petrachi și Ion Petrachi, reprezentați de avocatul Nina Matveeva-Bociog au depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 02 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de Maria Petrachi și Ion Petrachi și s-a casat hotărârea din 29 noiembrie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul central, fiind pronunțată o nouă hotărâre, prin care s-a

admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Maria Petrachi și Ion Petrachi.

S-a încasat din contul lui Vladislav Socolovschi în beneficiul Mariei Petrachi și lui Ion Petrachi a prejudiciului material în sumă de 3000 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 1000 lei. În rest, cerințele au fost respinse ca neîntemeiate (vol. I, f.d. 214-221).

În motivarea soluției, instanța de apel a notat că reclamanții în susținerea pretențiilor, urmau să prezinte probe pertinente referitor la încălcarea dreptului de proprietate exprimat prin mutarea/deplasarea gardului cu depășirea hotarului stabilit între vecini, însă asemenea înscrisuri relevante speței date, nu au fost prezentate de aceștia.

Colegiul civil a menționat că nu pot fi reținute înscrisurile întocmite de SRL „Geo-Proect-Grup” și prezentate de reclamanți. Or, reieșind din Legenda prezentată și anexată la materialele cauzei (f.d. 71) SRL „Geo-Proect-Grup” a constatat doar hotarele juridice și a menționat că nu poate face constatări în ce privește dacă a fost încălcat hotarul sau nu, deoarece dosarul cadastral lipsește, asemenea explicații fiind depuse și în cadrul judecării cauzei de către specialistul și executantul lucrărilor de măsurare Balan O., audiat în instanța de fond, care a declarat că nu ține de competența specialistului stabilirea hotarelor între vecini.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a considerat că în lipsa Actului de stabilire a hotarelor, este imposibil de stabilit vinovăția pârâtului în depășirea hotarului prin edificarea gardului nou, iar cerințelor invocate de reclamanți, rămân fără suport probatoriu și temei legal, motiv din care a fost respinsă. Mai mult, Vladislav Socolovschi a fost deja sancționat pentru edificarea unei construcții neautorizate – gard, fiind obligat la achitarea amenzii, sancțiunea demolării nefiind prevăzută de norma în temeiul căreia a fost atras la răspundere, iar pentru obligarea părții pârâte în proces civil la demolarea construcției urmează să fie întrunite și probate circumstanțele expuse, fapt omis de reclamanți.

Cu referire la solicitarea de încasare a prejudiciului material, instanța de apel a notat că nu există niciun înscris care ar demonstra cele indicate de reclamanți în acțiune, nefiind probat costul scândurilor, a foilor metalice profilate pentru gard „lambri”, costul leăturilor, manopera, cantitatea materialelor necesare și valoarea acestora la momentul demolării.

Referindu-se la pretențiile reclamanților de încasare a prejudiciului material exprimat prin suportarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în cadrul dosarelor contravenționale în sumă de 6000 lei, instanța de apel a reținut că acestea sunt parțial întemeiate și urmează a fi încasată din contul lui Vladislav Socolovschi suma de 3000 lei. Or, potrivit bonului de plată seria XL nr. 512659 din 08 noiembrie 2017 prezentate de reclamanți, au achitat pentru asistența juridică acordată de către avocatul Nina Matveeva-Bociog, în cadrul dosarului contravențional în privința lui Vladislav Socolovschi, învinuit în baza art. 179 Cod Contravențional, în sumă de 3000 lei (f.d. 19).

Colegiul civil a menționat că reieșind din faptul că acțiunea a fost admisă parțial, cerința de încasare a cheltuielilor de judecată, urmează a fi admisă și încasate cheltuielile de judecată proporțional părții admise din acțiune.

La 25 septembrie 2020, Maria Petrachi și Ion Petrachi, reprezentați de avocatul Nina Matveeva-Bociog, prin intermediul oficiului poștal a depus cerere de

recurs împotriva decizie din 02 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea cererii, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea din 29 noiembrie 2019 a primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului, recurenții au notat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, lipsită de suport probator, încalcă dreptul de proprietate al lor, precum și dreptul la un proces echitabil. Or, din conținutul acesteia rezultă că instanța nu a examinat pretențiile și argumentele reclamanților, nu a cercetat probele prezentate și a lăsat fără examinare temeiurile de fapt și de drept care stau la baza cererii de chemare în judecată.

Maria Petrachi și Ion Petrachi au indicat că instanța de apel a considerat că pentru constatarea încălcării hotarelor este necesar de a stabili hotarele printr-un act al Agenției Servicii Publice, ulterior, instanța a invocat că potrivit instrucțiunii anexate la dosar, atunci când hotarele unui teren sunt diferite de hotarele în natură, se stabilește conform hotarelor în natură. În asemenea situație, se deduce că în cazul stabilirii hotarelor, acesta urmează a fi stabilit conform gardului instalat de Vladislav Socolovschi.

Mai mult, recurenții au specificat că nu înțeleg de ce instanța de apel nu a luat în considerare Legenda efectuată de SRL „Geo-Proect-Grup” și a indicat că nu au fost prezentate probe în susținerea pretenției lor, deoarece în Legendă sunt foarte clar indicate hotarele juridice ale terenului și hotarele de facto.

La 18 octombrie 2020, în adresa intimatului și intervenientului accesoriu a fost expediată copia cererii de recurs depusă de către Maria Petrachi și Ion Petrachi, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (vol. II, f.d. 21).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimații și intervenientul accesoriu să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată participanților la proces, la 27 iulie 2020, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire nr. 12887, anexată la materialele cauzei (vol. I, f.d. 222), fiind recepționată de recurenți și avocatul Nina Matveeva-Bociog la 29 iulie 2020 (vol. I, f.d. 223-224).

Astfel, instanța de recurs constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Maria Petrachi și Ion Petrachi, reprezentanți de avocatul Nina Matveeva-Bociog, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau

aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Maria Petrachi și Ion Petrachi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat nu se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a permite instanței de judecată de a reține existența temeiului prevăzut la articolul 433 lit. a) Cod de procedură civilă. În atare condiții, conjunctura respectivă confirmă că marja de apreciere a instanței de recurs nu a fost disproporționată cu obiectivele securității raporturilor juridice și buneii administrări a justiției, după caz, s-a accentuat rolul instanței supreme de a interpreta uniform legea și de a soluționa litigiile apărute în cadrul aplicării legilor, în raport cu obiecțiile formulate în recurs. Deci, în opinia instanței, normele de drept nu au format un obstacol care să afecteze esența dreptului recurenților de acces la instanță.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de articolul 6 parag. 1 din C.E.D.O., instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză și de trăsăturile speciale ale procedurii în ordine de recurs (a se vedea, inter alia, Latourniere vs Franța, 10 decembrie 2002, parag. 2; Hansen vs Norvegia, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). În concepția instanței europene, articolul 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind lipsit de șanse de succes (a se vedea, mutatis mutandis, Kukkonen vs Finlanda (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; Papaioannou vs Grecia, 2 iunie 2016, parag. 45; Baydar vs Olanda, 24 aprilie 2018, parag. 46; Guelfucci vs Franța, 3 iulie 2018, parag. 42 - 44). Aceste raționamente se transpun direct în cazul de față, de vreme ce esența și temeiurile din recursul dedus judecății, inclusiv și argumentele din el, nu sunt în stare să afecteze legalitatea deciziei atacate sau a procedurii în ansamblu.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de către Maria Petrachi și Ion Petrachi, reprezentanți de avocatul Nina Matveeva-Bociog, urmează a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Maria Petrachi și Ion Petrachi, reprezentanți de avocatul Nina Matveeva-Bociog.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu